

**КАФЕДРА ОПЕРНО-СИМФОНІЧНОГО ДИРИГУВАННЯ,
КАФЕДРА ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ**

Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи

Освітній ступінь	«Магістр»	Курс	1-2
		Семестр	2-3
Спеціальність	025 Музичне мистецтво		
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво» «Оперно-симфонічне диригування»		
Статус	Обов’язкова	ECTS	3
		Годин	90
		Індивідуальні заняття	30
		Самостійна робота	60
Форма контролю	Залік, атестаційний екзамен		

Інформація про викладача

ПІБ	Д'ячкова Олена Анатоліївна, кандидатка мистецтвознавства, доцент, доцентка кафедри історії світової музики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.
Профіль викладача	https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=tj4JB0cAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-1131-0552
e-mail	anylen@ukr.net

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи» є ключовою складовою підготовки сучасного висококваліфікованого фахівця в галузі музичного мистецтва. Її мета — сформувати у майбутніх диригентів здатність органічно поєднувати креативне мислення з науковим підходом; виявляти, опрацьовувати й презентувати важливі артефакти світової та національної культурної спадщини; вірно оцінювати процеси в музичній культурі та сприяти підвищенню суспільної свідомості щодо значення мистецтва. Набуті компетентності матимуть безпосередній вплив на репертуарну політику мистецьких інституцій і сучасний стан перформативних практик. Дисципліна поєднує методологію гуманітарних досліджень із практикою творчої інтерпретації процесів, подій, артефактів і феноменів.

Виконання та захист магістерської кваліфікаційної роботи разом зі складанням атестаційного іспиту є завершальним етапом навчання у закладі вищої освіти та формою державної атестації випускників. З іншого боку, захист такої роботи - це також важливий

практичний досвід підготовки диригентів з репрезентації майбутніх мистецьких проєктів, що сьогодні є невід'ємною складовою мистецького життя.

Метою дисципліни є формування у здобувачів загальних принципів критичного мислення, навичок системного підходу до явищ історико-культурного рівня, самостійності їх узагальнень та оцінок, принципової позиції у сфері авторського права та етики обміну думками.

Завдання дисципліни:

- ✓ Систематизувати та симультанно узагальнити освітній досвід із фахових, музично-історичних, музично-теоретичних і суспільних дисциплін.
- ✓ Сформувати здатність органічно поєднувати науково-дослідну роботу з виконавською практикою у творчо-мистецькій діяльності майбутніх диригентів.
- ✓ Розвинути вміння творчо розв'язувати реальні дослідницькі та практичні завдання в межах обраного тематичного напрямку.
- ✓ Навчити ідентифікувати проблемні ситуації у культурному просторі та пропонувати науково обґрунтовані рішення через аналітичну, пошукову й виконавську діяльність.
- ✓ Розвивати самостійне критичне мислення та пошукові навички з урахуванням власної приналежності до певної творчої школи й необхідний плюралистичний статус майбутніх завдань.
- ✓ Оволодіти академічним письмом: структура наукового тексту, аргументація, термінологічна дисципліна, правила цитування та академічна доброчесність.
- ✓ Опановувати дослідницький менеджмент і роботу з даними: планування етапів роботи, позначення ризиків дослідження, організації робочих матеріалів, дотримання принципів наукової доброчесності.
- ✓ Сформувати вміння публічно презентувати й аргументовано захищати власні артистично-наукові позиції.

Предметом дисципліни є процеси, методи й інструменти підготовки, виконання, наукового оформлення та публічної репрезентації магістерської кваліфікаційної роботи у сфері музичного мистецтва (з акцентом на диригентсько-виконавській практиці).

Об'єктом навчальної дисципліни є **дослідницько-творча діяльність здобувача**, спрямована на підготовку, наукове обґрунтування, письмове оформлення та публічну репрезентацію магістерської кваліфікаційної роботи у сфері музичного мистецтва (з акцентом на диригентсько-виконавській практиці).

Вихідні навчальні компетенції (з інших курсів), необхідні для успішного засвоєння здобувачами навчального змісту дисципліни: знання історії української та західної музики, теорії музики, музичного аналізу, історії стилів в мистецтві, історії української та світової культури, інструментознавства, історії виконавства, теорії музичної інтерпретації та ін.

Основні поняття: наукова робота, актуальність та новизна дослідження, наукові джерела, пошукова робота, методи аналітичної роботи, інтерпретаційна концепція, науковий діалог, менеджмент наукової діяльності, академічне письмо, захист думки, апробація роботи, презентація результатів дослідження.

Місце у структурно-логічній схемі підготовки фахівців: дисципліна орієнтована на удосконалення і систематизацію знань з фаху, історії музики, інструментознавства, історії виконавства як важливих складових освіти високопрофесійного музичного діяча-дослідника, підвищення рівня його інтелектуальної компетенції, розширення історико-культурного світогляду.

Методика викладання передбачає аудиторні індивідуальні заняття, проведення контрольних уроків, індивідуальну самостійну роботу здобувачів та її перевірку.

Дисципліна вивчається протягом двох семестрів. По завершенні навчання здобувачі складають атестаційний екзамен у вигляді захисту дипломної кваліфікаційної роботи.

Необхідне технічне забезпечення: комп'ютер, звуковідтворююче обладнання.

Здобувачі повинні набути та розвивати такі **вміння**:

Визначати проблемне поле у зоні професійних зацікавлень

Ставити творчі запитання та розробляти науково-обґрунтовані шляхи їх вирішення

Вести пошукову роботу, вміти працювати з джерелами інформації різної природи.

Вміти письмово висловити творчу концепцію в жанрі магістерського кваліфікаційного дослідження

Вміти оформлювати текст відповідно сучасним науковим стандартам.

Вміти стисло викладати свою концепцію, презентувати її публічно та захищати у науковій дискусії.

Програмні компетентності

Загальні компетентності

ЗК 2 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)

СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення власної творчої концепції, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання

ПРН 3. самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

Тема 1: Актуальність мистецького проекту та проблемна ситуація у дослідницькій роботі.

Тема 2. Поняття наукової новизни та її можливі модифікації у кваліфікаційній роботі.

Тема 3. Методи пошукової роботи. Архіви & цифровий простір. Масмедіа як матеріал наукових досліджень.

Тема 4: Інтерпретаційна концепція (тексту, події, феномену) як фундаментальна мета кваліфікаційної магістерської роботи.

Тема 5: Поняття школи та творчій діалог у дослідницькій роботі та мистецькій практиці.

Тема 6: Авторські права, питання етики та подолання плагіату в процесі наукових та творчих досліджень.

Тема 7: Основні інструменти науково-пошукової діяльності при написанні кваліфікаційної роботи: спостереження, порівняння, зміна контексту, масштабування, експеримент.

Тема 8. Основні поняття науково-аналітичного наративу: припущення, гіпотеза, теорія, концепція, висновок. 3

Тема 9. Форми та інструменти апробації гіпотез.

Тема 10. Структура кваліфікаційної магістерської роботи, рубрикація і загальна драматургія.

Тема 11. Особливості використання термінології. Роль та обсяг описовості та особливості аргументації в тексті кваліфікаційної роботи.

Тема 12.. Функції цитати та правила цитування у текстах аналітичної природи. Роль посилення та особливості оформлення переліку наукових джерел.

Тема 13. Вимоги до презентації результатів та висновків досліджень.

Тема 14. Процедура захисту роботи. Етикет наукового діалогу.

Стратегія самостійної роботи над кваліфікаційним магістерським дослідженням.

1. Визначення магістрального напрямку дослідження (вибір відповідно до індивідуальних уподобань між сферами виконавської практики, теорії, історії, культурології, педагогіки, музичної соціології тощо)
2. Конкретизація сфери дослідження та пошук проблемної ситуації.
3. Визначення та робота з матеріалом дослідження: Знаходження потенційних об'єктів дослідження (музичних текстів, архівних матеріалів, документів, історично значущих наукових робіт, які передбачають подальший творчий діалог). Позначення напрямів можливих інтерпретаційних версій потенційних питань, що викликають зацікавлення.
4. Аналіз наукового дискурсу по позначеній проблемній ситуації.
5. Конкретизація об'єкту дослідження магістерської роботи, складання спектру наукових аспектів та конкретизація предмету дослідження.
6. Розробка стратегії наукового пошуку і формулювання завдань дослідження.
7. Формування кола наукових методів для коректного вирішення поставлених завдань дослідження. Опрацювання літератури, яка визначить методологічну базу дослідження.

8. Формулювання теми дослідження, складання плану тексту роботи. Робота над розділами.
9. Потенційна апробація попередніх результатів дослідження на студентських наукових конференціях, круглих столах, на кафедральних обговореннях та передзахистах.
10. Фінальне редагування тексту магістерської в цілому. Підготовка презентації концепції роботи та її захист.

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Базова форма навчання визначена навчальним планом (очна, денна).

Заняття, дискусії, медіапрезентації проводяться з використанням інформаційно-комунікативних технологій.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються/передаються, опрацьовуються індивідуально.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Семестрове оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів проводиться на заліку за 100-бальною шкалою.

Підсумкова атестація полягає у захисті дипломної кваліфікаційної роботи.

Результати навчання курсу та система оцінювання:

- РНК1. Сформулювати дослідницький напрям, коло питань й гіпотез магістерської кваліфікаційної роботи (МКР); окреслити об'єкт/предмет, новизну та практичну значущість.
- РНК2. Спроектувати структуру МКР і реалістичний графік виконання основних етапів аналітичної, текстологічної та редакційної видів робіт. Окреслити дослідницькі ризики.
- РНК3. Виконати систематизований огляд літератури та джерел (нотні/аудіо/архівні матеріали, дослідницька література з обраних питань), правильно оформити посилання й бібліографію.
- РНК4. Обґрунтувати методологію дослідження; співставити обрані методи дослідження з матеріалом, завданнями та метою роботи
- РНК5. Здійснити поглиблений аналітичний/виконавський аналіз музичного тексту та/або вербальних та візуальних джерел дослідження.
- РНК6. Володіти академічним письмом у галузі музикознавства (термінологія, логіка аргументації, прозора структура розділів).
- РНК7. Підготувати й провести публічну наукову презентацію проміжних/фінальних результатів.
- РНК8. Оформити рукопис МКР відповідно до вимог закладу та академічної доброчесності (антиплагіат, етика посилань).
- РНК9. Підготувати наукову анотацію (українська та/ або англійська), ключові слова, коротку анотацію (за потреби).
- РНК10. Здійснювати саморефлексію й контроль якості: ревізія плану роботи, дедлайнів, чек-листи «мета-завдання-висновки», відповіді на рецензійні зауваги.

Обов'язкова вимоги до роботи, що подається до захисту є дотримання академічної доброчесності, наявність посилань на усі використані джерела фізичних та цифрових архивів та бібліотек, відео записів концертів, оперних вистав, матеріалів преси, власних інтерв'ю (при необхідності додається у додатку до роботи) тощо.

Пріоритети оцінювання:

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Проблематика та коло дослідницьких питань	10
2.	Аналіз джерел, висвітлення контексту питань, актуальність дослідження та новизна	15
3.	Наявність методологічного розділу (обґрунтування завдань роботи та методів їх вирішення)	10
4.	Наявність історичної перспективи питання (огляд попередніх робіт, науковий потенціал теми)	10
5.	Застосування методів компаративістики та вітчизняної теорії інтерпретації	10
6.	Кореляційні аспекти мети, завдань та висновків дослідження	10
7.	Відповідність оформлення роботи відповідним вимогам	15
8.	Захист роботи	20

Критерії оцінювання знань здобувачів

Оцінка “відмінно, 90-100, А”: дуже високий теоретичний рівень (логічна чіткість, евристична грамотність, висока інформованість за темою дослідження, самостійність і наукова коректність висновків); вирішення проблеми обґрунтовано повністю, аналіз проблеми подано в повному обсязі; всі частини дослідження взаємопов'язані і співвіднесені з більш загальною науковою проблемою; дуже висока якість оформлення (робота оформлена у повній відповідності з вимогами або є не більше двох незначних відхилень); під час виступу – якісне, чітке викладання змісту, відсутність суперечливої інформації, демонстрація знання своєї роботи та вміння відповідати на запитання;

Оцінка “добре, 82-89, В”: високий теоретичний рівень (логічна чіткість, евристична грамотність, висока інформованість за темою дослідження, самостійність і наукова коректність висновків); вирішення проблеми обґрунтовано достатньо, аналіз проблеми недостатньо повний; рішення завдань взаємопов'язане, але недостатньо співвіднесені з більш загальною науковою проблемою; висока якість оформлення (є не більш одного порушення і одного відхилення від вимог); під час виступу – чітке викладання змісту, надто короткий виклад висновків, відсутність суперечливої інформації, демонстрація знання своєї роботи та вміння відповідати на запитання;

Оцінка “добре, 74-81, С”: середній теоретичний рівень (логічна чіткість, достатня грамотність, достатня інформованість за темою дослідження, достатня самостійність і наукова коректність висновків); вирішення проблеми обґрунтовано достатньо, аналіз проблеми недостатньо повний; рішення завдань частково взаємопов'язане, недостатня співвіднесеність з більш загальною науковою проблемою; достатньо висока якість оформлення (є не більш одного порушення і двох відхилень від вимог); під час виступу – послідовне але недостатньо чітке викладання змісту, надто короткий виклад висновків,

відсутність суперечливої інформації, демонстрація знання своєї роботи та вміння відповідати на запитання;

Оцінка “задовільно, 64-73, D”: задовільний теоретичний рівень (логічна нечіткість, недостатня евристична грамотність, достатня інформованість за темою дослідження, несамотійність висновків; вирішення проблеми обґрунтовано частково, дані уривчасті відомості що до проблеми дослідження; вирішення завдань в цілому взаємопов'язано, але спостерігається відносна ізольованість частин дослідження; посередня якість оформлення (є не більш двох порушень); під час виступу – виклад змісту є фрагментарним, висновки доповіді дуже короткі або відсутні, наявність суперечностей та неаргументованих тверджень, плутанина в наукових поняттях, відсутність відповідей на частину запитань;

Оцінка “задовільно, 60-63, E”: задовільний теоретичний рівень (логічна нечіткість, недостатня евристична грамотність, достатня інформованість за темою дослідження, несамотійність висновків; вирішення проблеми обґрунтовано частково, дані уривчасті відомості що до проблеми дослідження; вирішення завдань в цілому взаємопов'язано, але спостерігається відносна ізольованість частин дослідження; посередня якість оформлення (є не більш трьох порушень); під час виступу – виклад змісту є фрагментарним, висновки доповіді дуже короткі або відсутні, плутанина в наукових поняттях, відсутність відповідей на більшість запитань;

Оцінка “незадовільно, 35-59, FX”: низький теоретичний рівень (відсутність логіки дослідження, слабка інформованість, наукова некоректність висновків); вирішення проблеми не обґрунтовано; завдання дослідження не вирішені, зв'язок між окремими завданнями і частинами дослідження є фрагментарним; низька якість оформлення (є грубі порушення); під час виступу – виклад змісту є фрагментарним, висновки доповіді відсутні, плутанина в наукових поняттях, відсутність відповідей на запитання;

Оцінка “незадовільно, 1-34, F”: незадовільний теоретичний рівень (відсутність логіки дослідження, слабка інформованість, наукова некоректність висновків); наукова проблема не; завдання дослідження не вирішені, відсутній зв'язок між окремими завданнями і частинами дослідження; низька якість оформлення (є грубі порушення) або робота має ознаки незавершеності; під час виступу – виклад змісту є фрагментарним і непослідовним, висновки доповіді відсутні, плутанина в наукових поняттях, відсутність відповідей на запитання.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Передбачене викладання навчальної дисципліни для здобувачів з особливими освітніми потребами.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Впродовж вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у наукових, науково-методичних, практичних конференціях, методологічних семінарах, конкурсах наукових робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких проєктів, музичних фестивалів, тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник / М.Т. Білуха. – К.: Вища шк., 1997. – 271 с.

2. Магістерська робота: Методичні рекомендації до написання та захисту для студентів психологічних відділень/ Уклад.: І. Галецька, С. Грабовська, Н. Пилат. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 39 с.
3. Мороз В.І. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту / В.І. Мороз. – К., 1997. – 56 с.
4. Основні вимоги до підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт (для студентів-філологів): Методична розробка. – К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2011. – 82 с.
5. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид., стер. /В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – К.: Знання – Прес, 2006. – 307 с.
6. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Інформація та документація: ДСТУ 7152: 2010. – [Чинний від 2010–10–01]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2010. – 14 с. – (Національний стандарт України).
7. Документація. Звіти у сфері науки і техніки: Структура і правила оформлення: ДСТУ 008-95. – Введ. 23.02.95. – К.: Держстандарт України, 1995. – 38 с.
8. Інформація і документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97. – Введ. 01.07.987. – К.: Держстандарт України, 1998. – 16 с.